

Robinson

vychází pod záštitou

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Středoafričtá republika, Sýrie, Jižní Súdán, Afghánistán, Somálsko, Jemen či Kolumbie – to jsou některé z 50 zemí, ve kterých probíhá humanitární krize. Ty v tuto chvíli ohrožují životy 59 milionů dětí. UNICEF proto vyhlašuje největší humanitární výzvu ve výši 2,2 miliardy dolarů na pomoc dětem a jejich rodinám, které se ocitly v těžké situaci.

„Zrovna jsme dostali zprávy od kolegů ze Středoafričtá republiky, kde zuří konflikt. Země je naprosto ochromena, nefungují tam školy, zdravotnický systém, miliony lidí musely opustit své domovy. Navštívila jsem tuto zemi v roce 2005 a už tehdy to bylo nejhůřší místo, do kterého jsem se dostala. Ani si nedovedu představit, jak hrozná situace tam musí být teď,“ popisuje aktuální krizi ředitelka UNICEF ČR Pavla Gomba.

Ohrožené životy v roce 2014

Vážná situace je také v Jižním Súdánu, kde miliony dětí ztratily pocit bezpečí. Podle odhadů 3,2 milionu lidí potřebují akutně humanitární pomoc: „Navíc situace v afrických zemích komplikuje fakt, že se blíží období silných dešťů, které v některých místech znemožňují poskytování pomoci. Máme pár týdnů na vytvoření zásob a přípravu, abychom zabránili katastrofě,“ říká vedoucí humanitárních programů UNICEF Ted Chaiban.

Největší část podpory, téměř 40 procent, by v roce 2014 měla putovat do Sýrie a okolních zemí, kde vznikají statisícové uprchlické tábory. Mezi další státy s velkou podporou patří Somálsko, Demokratická republika Kongo, Afghánistán, Barma či Jemen, což jsou země, které obvykle neplní titulní strany novin, ale přesto je situace tamních lidí zoufalá.

Humanitární výzva UNICEF na pomoc dětem poskytuje přehled o kritických situacích, kterým čelí děti a ženy na celém světě a kde je potřeba realizovat programy pomoci. Tato výzva by měla poskytovat představu o tom, kolik financí bude potřeba, abychom pomohli ohroženým dětem přestat i ty nejtěžší životní situace.

Mezi základní formy pomoci patří zajištění lékařské péče, hygienického prostředí, vzdělání a ochrany: „Ale pokud je to možné, snažíme se změnit život dětí k lepšímu dlouhodobě. S našimi partnery tak pokrýváme celou širokou škálu oblastí, ve kterých jsme aktivní – například podvýživa v oblasti Sahelu, nedostatek pitné vody v Jemenu, cholera na Haiti, násilí páchané na dětech v Afghánistánu či sucho v Angole,“ dodává Chaiban. V neposlední řadě je důležité také pomoci komunitě, aby se naučila předvídat a předcházet možným problémům sama.

Země, které patří do programů rychlé humanitární pomoci UNICEF, jsou vybírány podle povahy konfliktu a jeho stupně, podle dopadu na dětskou populaci a možností, které humanitární organizace mají při poskytování pomoci tamním lidem. Právě teď je v sázce 59 milionů dětských životů. Právě teď s tím můžeme něco udělat.

Texty z www.unicef.cz

...

Důležité kontakty:

Český výbor pro UNICEF
Rytířská 31, 110 00 Praha 1
tel./fax: 257 320 244
e-mail: unicef@unicef.cz
www.unicef.cz

bankovní účet 2200022/0300, VS 55

Na programy pomoci dětem
přispějte i odesláním SMS na č. 87777
ve tvaru: DMS UNICEF.

Příběhy o vztahu člověka a zvířat si určitě zaslouží přední místo i v našem Robinsonovi. Jsou to příběhy radostné, ale i smutné. Důležité vždy je, aby zůstaly v našich srdcích přeměněné ve vzájemnou lásku.

Můj kamarád Marley

Chtěla bych vám převyprávět jeden příběh, na který velmi ráda vzpomínám.

Jako každou neděli mě vzal děda do statku, kde také pracuje. Pokaždé mi ukazuje nově narozená hříbata. Tentokrát mě seznámil s krásným černým hřebečkem. Obdivovala jsem jeho černou lesklou srst a dlouhé rovné nohy. Byl prostě úžasný.

V okamžiku, kdy jsem byla unesena jeho krásou, začali se sbíhat lidé ze statku a volali: „Už je to tady, už je to tu.“ Přemýšlela jsem, co je tady. „Už je to tady, pane Jedlička,“ koktal jeden ze zaměstnanců, „Lucy, Lucy, už za chvíli tady bude její potomek.“

Žasla jsem údivem. Nikdy jsem nic podobného nezažila: „Chceš to vidět?“ zeptal se děda. Souhlasila jsem. Ihned jsme se rozběhli k jednomu z boxů. Kobyla ležela na slámě a rychle dýchala. Asi po dvaceti minutách se narodilo hříbě. Hned dostalo jméno – Marley. Bylo hnědé, jen na hlavě mu zářila bílá lysinka ve tvaru srdce. Za chvíli se pokoušelo postavit na nohy.

Po pár dnech pravidelného navštěvování se z nás stali nejlepší kamarádi. Celý den jsem mu vyprávěla a on tiše naslouchal. Nikdy by mě nezradil, trávil jsme spolu každou volnou chvíli.

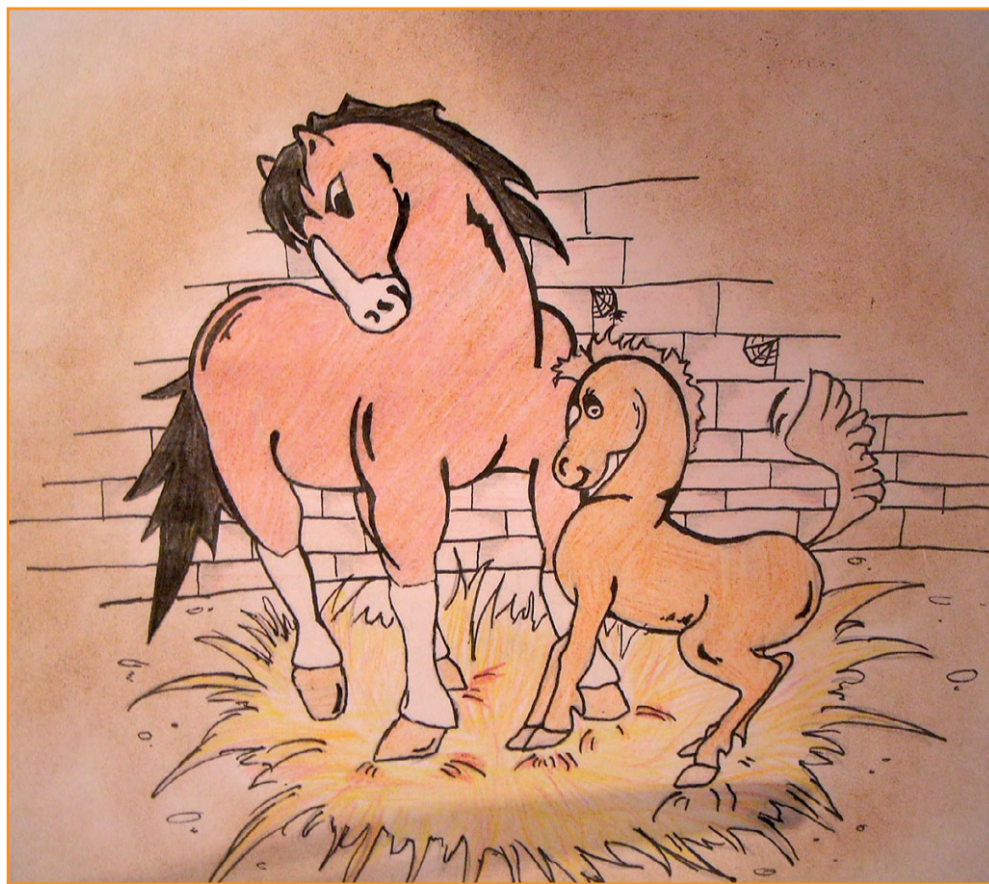
Jednoho dne, když jsem se vypravovala za Marleym, děda mi sdělil, že hříbátko má poraněnou nohu. Dlouho jsem nečekala a spěchala za ním. Ležel na slámě s trnem v noze.

Brzy byl ale zase v pořádku a mohl běhat po loukách, skákat a procházet se po krásné zelené pastvině.

Během víkendu přišla velká bouřka. Opět jsem myslela na svého kamaráda, jestli se někam schoval. Najednou se rozrazilly dveře a do domu vběhl děda. „Marley,“ vykřikl ze sebe, „je zraněný.“ Okamžitě jsme nasadili do auta a pospíchali k ohradě. Už zdálky jsem spatřila ležící tělo.

Byl to Marley.
Rozběhla jsem se k němu a klesla na zem. Oči se mi zalily slzami. Byl těžce raněn. Tu noc se spláčil, rozběhl se proti ohradě a její ostrá hrana ho bodla do břicha. Vyčítala jsem si, že jsem ho nechala samotného. Za několik dní zranění podlehl. Maminka mě utěšovala, abych se netrápila, že tu bude pořád se mnou. A měla pravdu. Budu ho mít ve svém srdci stále a on tu pro mne bude vždy, když budu potřebovat.

Text a ilustrace:
Klára Jedličková, 6. třída, ZŠ Volenice

Rok 2033 – stane se to?

Píše se rok 2033. Je mi 33 let. Za sebou mám střední i vysokou školu. Honosím se titulem Mgr. Mám svoji vlastní lékárnu na Měsíci. Před dvěma lety se mi narodil syn Jakub. S manželem jsme si pořídili své vlastní letací auto, ostatně jako každý normální člověk na Zemi.

Autá jezdí, ale spíš létají na bioplyn, ropa před sedmi lety došla. Když mi bylo dvanáct let, tak si každý myslel, že roboti ovládnou Zemi, ale nestalo se.

Pár věci se tu ale přesto změnilo, ale ne moc radikálně. Pořád jsme ve vesmíru sami, ale lidé bydlí v podzemí jako krtci. Sušká se, že kdyby vybuchla jaderná elektrárna, tak je úplně jedno, jestli jsme na povrchu planety, nebo jsme se zavrtali

do země. Každý má pidimobil, který je tenký jako papír. Všichni spolužáci ze základní školy jsou už dávno dospělí, každý má svůj vlastní život, a proto se moc nevidáme. Ať se přestěhovala do Paříže, já do Prahy a ostatní? Každý si našel ten svůj oblíbený koutek na Zemi.

Pracuji na Měsíci, stejně jako většina lidí. Cesta do práce mi trvá hromadnou raketodopravou asi pět minut. Nevěřili byste, už jsme se tam docela zabydleli, můžeme tam dokonce i dýchat.

Prostě a jednoduše, tahle doba je pro nás dobrá, ale už ne tak pro naši Zemi.

Nela Lusková, 6. B
ZŠ Edvarda Beneše, Písek

DNES ČTĚTE

1.

Osudná bouřka
Miliony trpících dětí

2.

Putovní divadlo
Pozor na podvodníky

3. - 4.

Hlásí se EKO-KOM
Nebezpečný drak
Archeolog Lopatka opět v akci

5.

Divná matematika
Zlobivý vodník

6.

Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Osamělý strom

Každý večer, jakmile se setmí, jeřáb, nejstarší strom v krásné zahradě, vypráví svůj příběh.

Dnes se rozhodl, že svým kamarádům bude povídat o tom, jak se dostal do zdejší pohádkové zahrady. „Před mnoha lety jsem byl ještě s dalšími stromy opřen o ohradu v jedné ulici. Kolem chodilo stále plno lidí, ale většina z nich si prohlížela hlavě mé kamarády a mě si nevšiml skoro nikdo. Asi proto, že jsem byla sazenice nejmenší a nejslabší ze všech. A tak jsem se stále krčila v koutku a ani nedoufala, že si mě odsud odnese ten, komu bych mohla dělat radost. Bylo mi to opravdu tolik líto.“

Uplynulo už mnoho dní, když ke mně přistoupil mladý muž. Jak jsem zajásala a snažila se vypínat, abych byla o kousíček vyšší.

Muž si mě dlouho prohlížel, nic neřikal a odešel za prodávacem. V duchu jsem si už myslela, že skončily mé naděje na lepší život. Jaké bylo mé překvapení, když se ke mně pomalu oba muži přibližovali.

Než jsem se pořádně vzpamatovala, už jsem se vezla v igelitovém obalu na střeše auta.

Cesta byla dlouhá, obávala jsem se, co se mnou bude, kde skončím a proč mě raději nenechali tam, kde jsem živořila dosud. Hlavou se mi honily obavy, že snad skončím někde na skládce. Jaké bylo mé překvapení, když auto zatočilo na širokou cestu, která vedla ke krásné vile s ještě krásnější zahradou.

Muž mě opatrně sundal ze střechy auta, vysvobodil mě z igelitu a položil na trávnik. Vybral mi krásné místo na slunném místě zahrady a tam mě zasadil. Od té doby se o mě každým dnem s láskou staral a já rostla a rostla do krásy, velmi šťastná při pohledu na děti, které si hrají pod mou korunou.

A protože si mě oblíbily nejen děti, ale i ptáci, kteří si udělali v mé koruně hnízdo, všichni mi začali říkat jeřáb ptáci.“

Denisa Kubičková, 8. C
ZŠ Edvarda Beneše, Písek

zprávy

Příživníci

Každým rokem se můžete ve větších městech v celém Česku setkat s pracovníky UNICEF, kteří oslovují kolemjdoucí a snaží se je seznamovat s činností naší organizace a získávat nové příznivce. Bohužel spolu s nimi se v ulicích objevují také podvodníci, kteří nemají s UNICEF nic společného.

„Zásadní rozdíl je v tom, že naši pracovníci nikdy nevybírají hotovost. Jejich hlavní motivací je inspirovat lidi k pravidelné podpoře a zároveň je informovat o našich zajímavých projektech,“ vysvětluje ředitelka UNICEF ČR Pavla Gomba. Falešní dobrovolníci totiž vybírají hotové peníze na neexistující projekt na pomoc neslyšícím dětem, který nepatří do oficiálních programů podporovaných UNICEF.

Skutečného pracovníka naší organizace může veřejnost snadno poznat díky modrému tričku s logem UNICEF, visáčce s fotografií a identifikačním číslem včetně kontaktu na pověřenou osobu přímo v pražském sídle organizace. Identitu dobrovolníka je tak možné ověřit přímo na místě pomocí jednoho telefonu uvedeného na identifikační kartičce.

Pokud pomoc, kterou UNICEF poskytuje, daného člověka osloví, může se stát Přítelem dětí a zavázat se ke zřízení trvalého bankovního příkazu, kterým může posílat příspěvek přímo na vybrané projekty. Pravidelná podpora totiž umožňuje pomoc dopředu plánovat, a umožňuje tak postavit i dlouhodobé projekty. Ve formuláři, který od našeho pracovníka dostane, je také uvedeno oficiální číslo účtu UNICEF ČR (2200022/0300), jehož platnost je možné ověřit na webové stránce Českého výboru pro UNICEF www.unicef.cz.

Proti podvodným praktikám falešných pracovníků se striktně ohrazujeme, což deklaruje podání trestního oznámení.

důležitá čísla

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI
387 410 864

...

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE
VOLEJTE VE DNE I V NOCI:
387 313 030
386 355 500

...

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson o.s., tř. 28. října 26, České Budějovice
e-mail: redakce@noviny-robinson.cz
www.noviny-robinson.cz
za garance OOZP Statutárního města České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., Praha
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytlačeno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

medailonek

Do našeho Medailonku tentokrát rádi zařazujeme reportáž a fotografie z jednoho neobyčejného divadla. Dokázat totiž „zabalit“ poučení do napínavého příběhu, to je paráda a kus kumštu!

Prosíme ticho v hledišti,
právě začínáme...

Putovní divadelní představení o Balynce dobřím štěněti dorazilo i do jižních Čech. Soubor Karlovarského hudebního divadla Libora Baláka se snaží svou hudební eko pohádkou potěšit děti z celé České republiky.

Za čtyřleté putování tohoto představení se stihla Balynka představit na 450 představeních již více než 150 tisícům diváků, a to zejména těm nejmenším. Jejím cílem není děti jen pobavit poutavým příběhem, ale také je naučit třídít odpad. Aby mohlo představení zhlédnout co nejvíce dětí, snaží se soubor hru každý rok uvádět na nových místech, a tak se Balynky mohou dočkat malí diváci nejen z měst, ale také z menších obcí. V letošním roce za nimi najezdila Balynka již úctyhodných 26 tisíc kilometrů a ani v roce 2014 nebude zahálet, připravuje se na cestu dlouhou 34 tisíc kilometrů.

Díky velkému zájmu mateřských škol a prvních tříd jsou tato představení beznadějně plná. V Jihočeském kraji se představila divadelní hra v Dřítni, Zahájí, Hosíně, Borku, Holubově, Křemži, Kamenném Újezdu, Boršově, Brloze a Nové Vsi.

Samotná hra však není jediné, co si mohou diváci užít, součástí programu je i putovní výstava Brána recyklace, která mapuje koloběh odpadů od jejich vzniku přes recyklaci až po využití. Tato výstava atraktivní formou ukazuje, co vše z běžných předmětů kolem nás je z recyklovaných materiálů.

Partnerem divadelního projektu je nezisková společnost EKO-KOM, která zajišťuje systém třídění a recyklace obalového odpadu v ČR. Více informací o třídění a recyklaci se dozvíte na stránkách www.jaktridit.cz, www.branarecyklace.cz, a www.tonda-obal.cz.

- od dop -

všetečkova všehochuť

Kam na výlet?

Tentokrát se vydáme na Klet (1 083 m), což je nejvyšší hora Blanského lesa. Z Českých Budějovic je vzdálená asi 18 km a z Krásetína u Holubova vede na její vrchol lanovka. Ale i cesta pod její dráhou je příjemnou horskou vycházkou. Na jejím vrcholu najdeme nejstarší kamennou rozhlednu v Čechách, která se jmenuje Josefova věž. Měří 20m, na její vyhlídku vede 110 schodů. Nese název po císaři Františku Josefovi a byla dostavěna roku 1825. Je zde ještě Tereziina chata s restaurací, nejvýše položené sluneční hodiny v Čechách a televizní vysílač. A půjdou tady terénní koloběžky! Koušek pod vrcholem byla koncem padesátých let vybudovaná hvězdárna, která se díky svým šikovným hvězdářům proslavila po celém světě objevem řady planetek. Jedna z nich nese dokonce jméno Klet.

Kromě jiného je na severovýchodním svahu Kletě přírodní rezervace s bučinami, jedlí bělokorou a suťovými lesy. A odborníci zde zmiňují i různé

geologické zajímavosti. Takže na jednu vycházku dojmů víc než dost.

Není dřevo jako dřevo

Nejrychleji rostoucí strom na světě je blahovičník (eucalyptus). Na Nové Guineji bylo zaznamenáno, že vyrostl za 15 měsíců o víc než 10,5 metru. Ovšem prvenství v téhle disciplíně má bambus, což však není strom, ale dřevnatá tráva. Ten podle odborníků doslova roste před očima.

Nejtěžší dřevo má olivovník vavřínolistý – 1 490 kg na metr krychlový.

Nejlehčí naopak je dřevo stromu se složitým názvem aescynomene hispida, který roste na Kubě. Na krychlový metr má váhu pouze 44 kg. Také váha balzového dřeva ze západní Indie má hmotnost mezi 40 a 380 kg na metr krychlový. A ještě si připomeňme lehký korek – ten váží zhruba 240 kg na metr krychlový.

-red-

Následující dva moc hezké a vtipné příspěvky jsme dostali k publikování od mladých autorů ze ZŠ J. Š. Baara v Českých Budějovicích.

Kolem moře

Jednou jsem šel kolem moře a snil jsem o tom, zkusit se potápět s potápěčským přístrojem. Ale neměl jsem na něj. Koupil jsem si alespoň potápěčské brýle a šnorchl s nápisem MADE IN CHINA.

Potopil jsem se a uviděl jsem ponorku. Připlul jsem blíže a ponorka mě vcucla dovnitř. Uvnitř seděl muž, co rozdával zadarmo potápěčské náčiní. Náčiní bylo ve velké kvalitě. Dal mi také jedno a rovnou mě i vyškolil.

Ten pán je tam možná až dodnes. Nakonec mě ponorka zase vyplivla a jsem tu mezi vámi.

Michal Španvirt, 5. A

Hlubokým lesem

Šel jsem hlubokým lesem a potkal jsem tam živočicha. Byl malý a v jeho těle byla magická pára. To stvoření se na mě dívalo. Bá! jsem se až k patám. Najednou se to stvoření ke mně přitulilo. Byl jsem šťastný, že takový živočich chtěl ke mně.

David Viktora, 5. A

Tři vrabčáci

V lískovém keři bez oříšků
sedí tři vrabci bříško k bříšku.

Napravo Frantík, vlevo Eda,
uprostřed Honzík neposeda.

Jak se tu choulí ve větroví,
nejtepleji je asi Honzíkovi.

Zavřená očka, každý dřímá,
fouká vítr, brr – to je zima.

Srdíčka tlučou fuk, fuk, fuk,
vrabčáci sedí – ani muk.

Pavla Poláková, 6. tř, ZŠ Volenice

Opilá liška

Ve městě nedaleko od lesa otevřeli novou vinotéku. Lišku z lesa přilákala zvědavost a hned si koupila čtyři lahve, které si odnesla domů. Večer ochutnala z první lahve. Mok jí moc zachutnala, a tak vypila celou lahev.

Za chvíli se jí udělalo špatně, tak se šla projít. Náhle se objevili myslivci a začal hon. Liška se vypotácela přímo před zbraně myslivců. Náhle padl výstřel. Liška se skácela k zemi.

Z toho plyne, že alkohol se nevyplácí.

Lukáš Kouba, Bavorov

Už nejednou nám své básničky poslali autoři ze ZŠ Strunkovice nad Blanicí. Opravdu se mají čím chlubit.

Když něco máme...

Máme doma pejska,
jmenuje se Baruška.
Někdy se jí trochu stejská,
a proto štěká do ouška.

Máme doma králíčka
jmenuje se Pacička
a je celý černý,
je mi velmi věrný.

Adéla Pauchová, 6. tř.

Máme napsat básničku
o zeleném rendlíčku.
Jenže nemám představivost!
Vznikne z toho pěkná blbost.

Sládková Zuzana, 6. tř.

Mám na tričku opičku,
na hlavě má mašličku,
opička je veselá
jako naše kapela.

Barbora Pechová, 6. tř.

V minulém vydání jsme se seznámili s kamarádem detektiva Vytřídila archeologem Lopatkou. A jak jste mohli při jeho prvním příběhu poznat, není to ledajaký archeolog. Tenhle totiž má čuch nejen na staré vykopávky, ale dokáže najít i zvláštní poklady ze současnosti – jsou to odpadky, které někdo vyhodil tam, kam správně nepatří. I v tomto vydání Robinsona naleznete poučný příběh z dávné minulosti a na konci... co vás čeká, to vám nebudeme prozrazovat. Jen si pěkně přečtete jeho druhé vyprávění na další straně.

Ale samozřejmě jsme nezapomněli na soutěž z minulého čísla. Jeden den jsme málem ani nespustili počítač, jak byl zahlcený odpověďmi. **Správné řešení doplňovačky znělo: S odpady je snadná práce,** když víš, co je recyklace.

A koho jsme vylosovali tentokrát? Jsou to: Dagmar Vyhliďková z Kardašovy Řečice, Aneta Lefanová z Českých Budějovic a Kateřina Jakubčíková z Českých Budějovic.
Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase doplňovačka o ceny.

Ekotým ZŠ Vráta u Českých Budějovic.

Ekotým z Vráta

Vrací se jaro, vrací se ptáčkové, Ekotým je v pozoru. Děti ze ZŠ ve Vrátech usilují o mezinárodní titul Ekoškola. Ekotýmáci se rozhodli, že udělají něco pro přírodu v okolí školy, a rozvěsili budky pro drobné ptactvo. Na schůzce se nejdříve domluvili, kam je bude vhodné umístit. Vybrali čtyři stromy na pozemku za školou. Netrvalo dlouho a za pomoci pana ředitele byly budky brzy na svých místech. Budky předem označili čísly, protože se chystají sledovat jejich osídlení. Teď už zbývá jen doufat, že se ptáčci zabydlí.

Eliška Jíralová a Jan Luxík, 5. tř., ZŠ Vráta

Po stopách ekologie

Naše škola ZŠ a ZUŠ Bezdrevská se zapojila v roce 2010 do projektu Ekoškola, kde se členové ekotýmu zabývají různými akcemi pro děti i dospělé. Tyto akce mají znázornit, jak je třídění a starání se o životní prostředí důležité.

Snažíme se, aby s námi spolupracovali žáci a učitelé. Žáci mají za úkol udržovat svoji třídu ekologickou, tím, že budou třídít odpad, neplýtvat vodou, šetřit energiemi atd. Ekotým tedy pomáhá mladé generaci pochopit, jak se správně chovat k přírodě a myslet ekologicky nejen ve škole.

V rámci projektu Ekoškola jezdíme na různá setkání Ekoškol. Byli jsme například na setkání Ekoškol v ZŠ Sira Nicolase Wintona v Kunžaku, kde jsme spolupracovali s žáky ekotýmu místní školy.

Poté jsme získali druhý titul Ekoškola a s vírou a nadšením se snažíme získat titul další.

Jistě nám k tomu zase pomůže i svědomitě třídění odpadu.

Michaela Černá, 8. B
ZŠ Bezdrevská, České Budějovice

Z lednice do popelnice

Koupíme si dvě tři vody,
budeme mít do zásoby.
Ještě olej, taky vepře,
když je v akci – saček pepře.

Jogurty má každý rád,
sušenky sní kamarád.
Vezmi ještě těstoviny,
ty rád táta od rodiny.

Salám posvačí náš děda,
košík praská, běda, běda!
Máme rádi nákupy,
vrstvíme je na kupy.

Nacpeme si lednici,
spíže, taky sednici.
Co je staré vyhodíme,
pro nové se vypravíme.

Z lednice do popelnice,
odpadků je stále více.

Leontýna Turková, 6. C, ZŠ Bezdrevská

Papírenka už nemusí být smutná

Začátkem března nám skončily jarní prázdniny a opět jsme usedli ve školních lavicích. Paní učitelka zvolila pro opakování naučených písmenek model šatů vily Papírenky z vašich novin. Přečetla nám pěknou pohádku Hany Hosnedlové a my jsme vytvářeli různé modely papírových šatů s písmenky pro utrápenou vilu. Chceme, aby se Papírenka smála, proto uklízíme po sobě všechny papírky, neděláme nepořádek na ulici a třídíme odpad. Ve škole sbíráme starý papír, který se dále recykluje, a naše škola z tohoto organizovaného sběru bude mít peníze na různou zájmovou činnost, nákup nových knížek do školní knihovny, případně pojedeme na pěkný výlet.

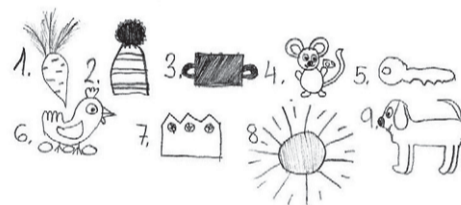
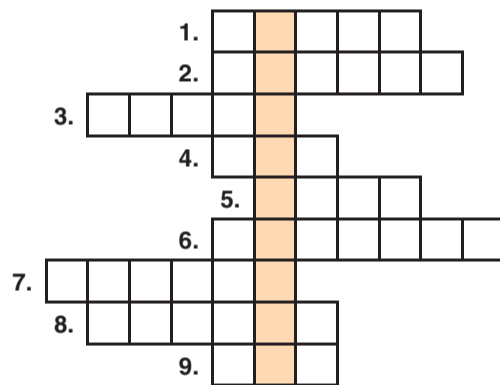
Žáci 1. A ze ZŠ Kardašova Řečice

Veliká pochvala

V letošním školním roce jsme zatím užitečným týmem, že sbíráme starý papír, a již nyní se můžeme svými dosavadními výsledky pochlubit. Od října 2013 do 10. března 2014 nasbíralo 16 žáků z 1. A ZŠ Kardašova Řečice celkem 3 499 kg starého papíru. Třídění a vyhodnocování probíhá každý měsíc a všem sběračům v daném měsíci je předána drobná odměna, z které máme vždycky radost. Ta hlavní cena přijde na konci školního roku a my vás o ní budeme informovat. Ve školní vrátnici ráno před vyučováním papír odevzdáváme a vážíme. Není výjimkou, že papír přiveze na kárce i dědeček naší spolužačky Aničky, která shromáždila zatím z naší třídy nejvíce papíru – 1 541 kg. A to si přece zaslouží velkou pochvalu.

Žáci 1. A ZŠ K. Řečice s třídící učitelkou

Dalšímu využití odpadu se říká:

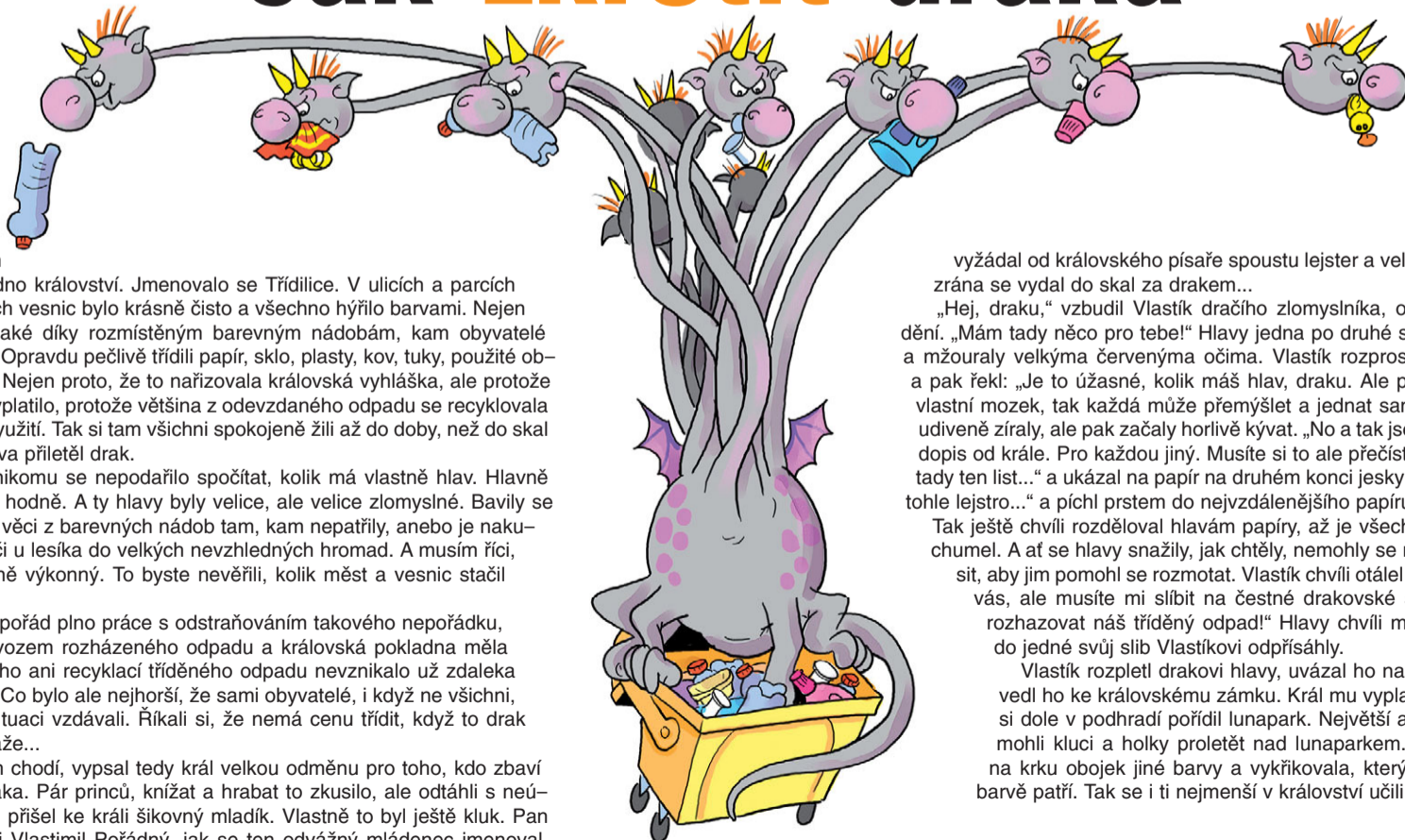

Kristýna Janovcová, 6. C, ZŠ Bezdrevská, České Budějovice

Hned u hlavního vchodu do ZŠ vás přivítají krabice na tříděný odpad.

Jak zkrotit draka

Za tím jedním kopcem a jedním potokem bylo jedno království. Jmenovalo se Třídilice. V ulicích a parcích měst a na náběhách a sadech vesnic bylo krásně čisto a všechno hýřilo barvami. Nejen díky spoustě květin, ale také díky rozmístěným barevným nádobám, kam obyvatelé Třídilice nosili své odpady. Opravdu pečlivě třídili papír, sklo, plasty, kov, tuhy, použité oblečení, rozbité elektrověci. Nejen proto, že to nařizovala královská vyhláška, ale protože chtěli. Vlastně se jim to i vyplatilo, protože většina z odevzdaného odpadu se recyklovala na nové potřebné věci či využití. Tak si tam všichni spokojeně žili až do doby, než do skal u hlavního města Pořádkova přiletěl drak.

Byl šedivý, šupinatý a nikomu se nepodařilo spočítat, kolik má vlastně hlav. Hlavně proto, že jich měl opravdu hodně. A ty hlavy byly velice, ale velice zlomyslné. Bavily se tím, že v noci přehazovaly věci z barevných nádob tam, kam nepatřily, anebo je nakupily někde na kraji města či u lesíka do velkých nevzhledných hromad. A musím říci, že drak byl skutečně hodně výkonný. To byste nevěřili, kolik měst a vesnic stačil za noc obletět.

Obyvatelé Třídilice měli pořád plno práce s odstraňováním takového nepořádku, začaly být problémy s odvozem rozházeného odpadu a královská pokladna měla stále víc vydání. Kromě toho ani recyklací tříděného odpadu nevznikalo už zdaleka tolik nových věcí jako dřív. Co bylo ale nejhorší, že sami obyvatelé, i když ne všichni, to už v této beznadějně situaci vzdávali. Říkali si, že nemá cenu třídít, když to drak v noci zase všechno rozháze...

A jak už to v pohádkách chodí, vypsal tedy král velkou odměnu pro toho, kdo zbaví království zlomyslného draka. Pár princů, knížat a hrabat to zkusilo, ale odtáhli s neúspěchem. Až jednoho dne přišel ke králi šikovný mladík. Vlastně to byl ještě kluk. Pan král kroutil hlavou, když si Vlastimil Pořádný, jak se ten odvážný mládenec jmenoval,

vyžádal od královského písaře spoustu lejster a velký pevný obojek. A hned brzy zrána se vydal do skal za drakem...

„Hej, draku,“ vzbudil Vlastík dračího zlomyslníka, odpočívajícího po nočním rádnění. „Mám tady něco pro tebe!“ Hlavy jedna po druhé se probouzely, natahovaly krk a mžouraly velkýma červenýma očima. Vlastík rozprostřel po zemi popsaná lejstra a pak řekl: „Je to úžasné, kolik máš hlav, draku. Ale protože každá z nich má svůj vlastní mozek, tak každá může přemýšlet a jednat sama za sebe...“ Hlavy nejdříve udiveně zíraly, ale pak začaly horlivě kývat. „No a tak jsem každé z vás přinesl vlastní dopis od krále. Pro každou jiný. Musíte si to ale přečíst... Tak třeba ty vzadu, ty máš tady ten list...“ a ukázal na papír na druhém konci jeskyně. „A ty, první zprava, ty máš tohle lejestro...“ a píchl prstem do nejvzdálenějšího papíru vlevo.

Tak ještě chvíli rozdělával hlavám papíry, až je všechny propletl v jeden obrovský chumel. A ať se hlavy snažily, jak chtěly, nemohly se rozplést. Začaly Vlastíkovi prosit, aby jim pomohl se rozmotat. Vlastík chvíli otálel a pak řekl: „Dobrá, rozmotám vás, ale musíte mi slíbit na čestné drakovské slovo, že už nikdy nebudete rozhazovat náš tříděný odpad!“ Hlavy chvíli mrmly, ale nakonec všechny do jedné svůj slib Vlastíkovi odpřísáhly.

Vlastík rozpletl drakovi hlavy, uvázal ho na velké červené vodítko a odvedl ho ke královskému zámku. Král mu vyplatil slíbenou odměnu a Vlastík si dole v podhradí pořídil lunapark. Největší atrakcí byl drak, na kterém se mohli kluci a holky proletět nad lunaparkem. A co víc, každá hlava měla na krku obojek jiné barvy a vykríkovala, který druh tříděného odpadu k té barvě patří. Tak se i ti nejmenší v království učili už od malička třídít...

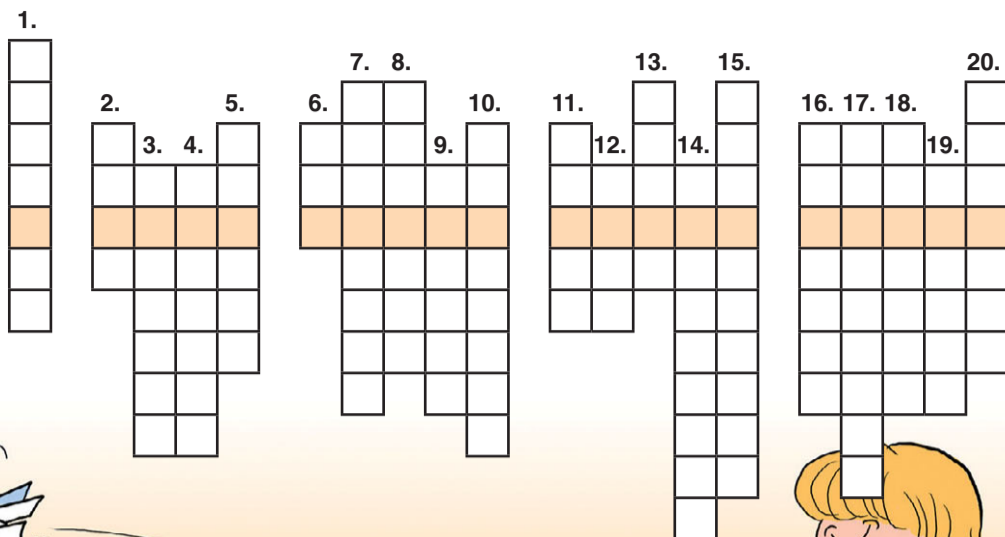
Text: Hanka Hosnedlová
Ilustrace: Zdeňka Študlarová

Doplňovačka

... (tajenka), dej odpady tam, kam patří.

Že vám obrázek něco připomíná? Nevěříme, že to takhle vypadá ve vašem pokojíčku, určitě tam máte vždycky krásně uklizenou a maminka se nemusí zlobit. Tentokrát nám stačí poslat tajenku z doplňovačky. Ale sami pro sebe si můžete tipnout, jak byste roztrídili věci na obrázku, a do kterých kontejnerů byste je, až by byly nepoužitelné, vyhodili.

Vyluštěnou tajenku nám zašlete do **15. května 2014** na e-mail: redakce@noviny-robinson.cz. Tři z vás opět vylosujeme a odměníme. A nezapomeňte uvést celé jméno a adresu, ať vás pošťák s dárečky lehce najde!

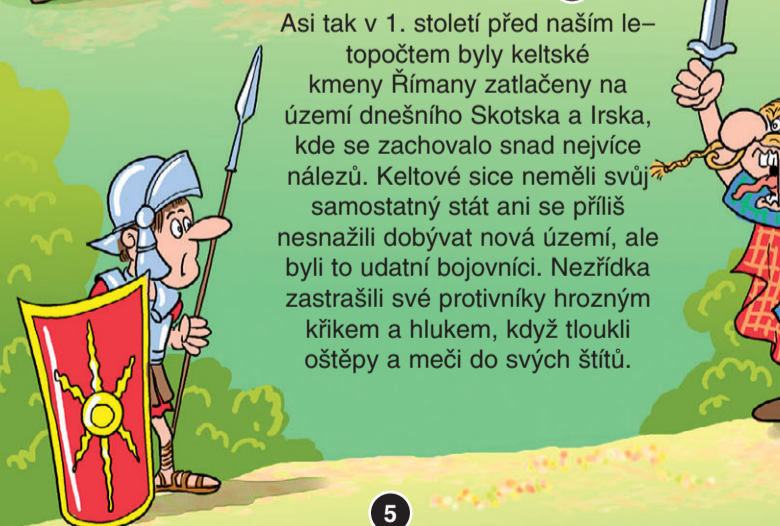

Tajemné příhody Bonifáce Lopatky

1 Tak se vám, já archeolog Bonifác Lopátka, zase znovu hlásím. Už jsme se setkali minule při výpravě na jeden zajímavý letohrádek za vykopávkami z jeho okolí. Tentokrát se ale vypravíme ještě dál, tedy dál do minulosti. A to do doby Keltů! Ano, ano, i když se vám to asi bude zdát divné, i na našem území žili Keltové. Pokud se o to budete blíže zajímat, zjistíte, že dokonce na celé řadě míst. A vy máte nyní možnost se se mnou za nimi vypravit. Tedy spíše na místo, kde kdysi hodně dávno žili...

3 Asi tak v 1. století před naším letopočtem byly keltické kmeny Římany zatlačeny na území dnešního Skotska a Irska, kde se zachovalo snad nejvíce nálezů. Keltové sice neměli svůj samostatný stát ani se příliš nesnažili dobývat nová území, ale byli to udatní bojovníci. Nežádka zastrašili své protivníky hrozným křikem a hlukem, když tloukli oštěpy a meči do svých štítů.

5 Ale jinak žili Keltové jako jiné národy. Měli svou keramiku (podle období vzniku, různě nazývanou), pracovní nástroje, poměrně mohutné šperky, náboženské předměty užívané při různých svátcích (z nichž některé slavíme i dneska), ale i zbraně jako krátké dýky, meče, oštěpy, štíty... A také platidla – jejich mincím se říkalo duhovky. Řadu z těchto věcí jsem našel i při svých vykopávkách uvnitř jednoho oppida. Podívejte se se mnou.

2 Nejzajímavější stopy po osídlení Keltů u nás najdeme v západních a jižních Čechách, na Moravě, ale v menší míře i na jiných místech republiky. A samozřejmě i na území Rakouska, Německa, Francie, Španělska... Už vlastně od poloviny druhého tisíciletí před naším letopočtem. Římané jim říkali Galové. Jedním ze sdružených kmenů, dohromady pojmenovaných Keltové, byli i Bójové. Podle nich se pak později našemu území také začalo říkat Bohemia.

4 Keltové sice nezakládali města v dnešním slova smyslu, ale jakási ohrazená sídliště, kterým říkáme oppida. Obydlí byla uvnitř ohrazeného dvorce, na vyvýšeném místě stála pak svatyně. Ale druidové, což byli vlastně keltští kněží, využívali jako posvátné místo také háje. Druidové byli navíc velice vzdělaní lidé, příprava na druida trvala až dvacet roků. A protože neměli vlastní písmo, vše se předávalo ústně, také v bájích a mýtech.

6 A je! Je mi jasné, že jste zase objevili mezi nálezy něco, co rozhodně do keltského období nepatří. Napišete nám, co to bylo, co se tam nechtěně ocitlo z mých zásob?

Námět a text: Hanka Hosnedlová, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová

Škola v lese

7+7=7

Navštívili jsme les v okolí obce Hroznějovice v rámci projektu Lesní pedagogika, který zajišťují Lesy ČR. Ukazovali nám, jak správně měřit délku a objem klády. Při cestě jsme poznávali stromy, keře a byliny. Když jsme dorazili na místo, tak nás učili správně sázet stromky – smrčky. Každý si dal ke svému stromku cedulku se svým jménem. Při cestě nazpátek na nás čekala malá svačina, mohli jsme si opět špekáčky. Viděli jsme práci se dřevem, opracování kmene motorovou pilou. Vznikala pod rukama různá zvířata – např. orel, sova, jelen aj. Také jsme si odvezli malý dárek. Vybrali jsme si sovu ze dřeva, kterou jsme si postavili na chodbu ve škole. Nakonec jsme dostali certifikáty jako potvrzení o vysazení stromů. Celkem jsme paseku osázeli dvaceti smrčky.

Text: Petr Honsa, Eliška Floriánová, Pavlína Čiperová, Jaromír Bohatý z 5. tř., ZŠ a MŠ Žimutice
Ilustrace: Nikola Vrzáková, 4. tř., ZŠ a MŠ Žimutice

Uvěznění svatojánských světlušek

Kdysi dávno mi někdo vyprávěl, že hvězdy jsou uvězněné svatojánské světlušky na obloze. Můj příběh začíná v lese. Šla jsem pěšinkou lesní zkratky, kde jsem k večeru trhala bylinky. Světlušky mi nádherně svítily na cestu a já jsem se s klidem dostala domů. Druhý den jsem šla trhat lesní jahody. Když jsem se večer vracela domů po stále stejné cestě, světlušky tam již nebyly. Moc mi chyběly ty jejich nádherně svítící zadečky. Šla jsem je hledat, ale nikde jsem je cestou nezahledla. Začalo se ještě víc stmívat a došla jsem do části lesa, kde jsem to vůbec neznala.

Někdo, nebo spíš něco zasvítilo. Napřed světlo a pak tmavě modře. Následovala jsem světlo, až jsem došla k místu velice osvětlenému a plnému tajemství. Uprostřed stála velká kouzelná chaloupka. Uvnitř byla podivná žena v květinovém plášti i oděvu. Seděla u stolu a povídala si s jednou svatojánskou světluškou. Připlížila jsem se k oknu a zaslechla pár velice zajímavých slov. „Bude-li se opakovat, že nebudete svítit lidem na cestu, tak vás velmi ošklivě potrestám.“ Zaslechla jsem také slova: „Matko Přírodo...“ Přeběhl mi mráz po zádech. „Jsem u chaloupky Matky Přírody a tajně poslouchám, co si povídají,“ pomyslela jsem si. Potají jsem odešla domů.

Další den jsem šla pro trochu hub do polévky. Tentokrát trochu dříve než obvykle. Donesla jsem je domů a vrátila jsem se do lesa. Moc mě zajímalo, co se se světluškami děje a jestli tam dnes zase budou. Do tmavého večera nezbyvalo mnoho času a světlušky tam už byly. Uspokojilo to mou mysl a já jsem si mohla jít dodělat polévku. Byla jsem plná očekávání a šla jsem si lehnout. Druhý den jsem se rozhodla navštívit kouzelnou chaloupku. Došla jsem na místo, kde jsem byla naposledy, a nic tam nebylo, jen spousta stromů. Byla jsem zklamaná a pokračovala jsem dále do lesa. Již se úplně setmělo. Nemohla jsem ale najít cestu zpět. Byla úplná tma a začala mi být zima. Lehla jsem si do mechu a čekala, až mě úplně pohltí spánek. Čekala jsem a čekala, ale marně. Nikdo nepřicházel. Nezmočil se mě spánek, ale strach až do té doby, co se přede mnou objevila známá osoba se svatojánskými světluškami. Mávla rukou, černá tma se rozplynula a bylo už jen šero. Rozzlobila se na světlušky, že mi nepomohly, a proměnila je v hvězdy a poslala je na oblohu, aby za trest všem pocerstým svítily na cestu, po které jsem každý den chodívala.

Eliška Pavlovcová, 6. B
ZŠ Edvarda Beneše, Písek

Vodník, čaroděj a mlynář

Na břehu rybníka Utopence stál starobylý mlýn. Nebyl to ale obyčejný mlýn. Měl malou věžičku, ve které odněpaměti bydlel hodný čaroděj Dobroděj. Stejně jako mlýn, nebyl obyčejný ani rybník. Měl totiž svého hospodáře, zlého vodníka Zelňáka.

Mlýn spravoval dobromyslný mlynář Krupička, který chtěl se svými sousedy vždy vycházet v klidu a míru. Každé ráno přichystal k snídani pro Dobroděje čerstvý voňavý chléb. Ten vždy poděkoval a slíbil, že mlynář jednoho dne pomůže, a tak mu jeho dobrodiní oplatí. Zato s vodníkem Zelňákem měl Krupička jen trápení. Byl to závislivec a rád by svoji moc rozprostřel i nad mlýnem. A tak se začaly dít divné věci. Každý pátek o půlnoci čekalo na mlynáře nemilé překvapení. Jednou se zastavilo mlýnské kolo, druhý pátek vodník

mouku proměnil v písek a naposledy vysušil koryto potůčku. To ale Krupičkovi už došla trpělivost a šel se poradit s čarodějem Dobrodějem. Ten vše již dávno sledoval a mlynář řekl: „Příští pátek počkám na vodníka a zasáhnu. Tím splatím svůj dluh vůči tobě.“ Jak čaroděj slíbil, tak se stalo. Následující pátek před půlnocí stál před mlýnem, a když se objevil vodník, bez milosti ho proměnil ve statný dub. Druhý den ráno se mlynář Dobroděje ptal: „Kde se tady vzal ten mohutný strom?“ On jen odpověděl: „Potřebovali jsme tady trochu stínu, vid', mlynář? Teď jen uděláme lavičku a budeme zde spolu odpočívat a besedovat.“

Mlynář pochopil, co se stalo, čarodějovi srdečně poděkoval a ti dva spolu žili a hospodařili v míru a pohodě.

Olga Kořánová, 7. C, ZŠ Edvarda Beneše, Písek

Není tomu tak dávno, co jsme s partou z plavání jeli na hory do Krkonoš, do Pece pod Sněžkou. Jelo nás poměrně dost, tuším, že kolem čtyřiceti lidí.

Já jsem jela se svými šesti kamarádkami, se kterými jsme byly ubytovány v jednom velmi velkém pokoji. Nic lepšího jsem si nedovedla představit, hory, sniž, kamarádky, bazén, lyže a zábava. Dokud se neobjevili ti kluci, co měli ten druhý velmi velký pokoj vedle nás. Už jsme si jich párkrát všechny všimly na závodech, ale vždycky jsme se nějak minuli. Teď jsme měli příležitost...

V momentě, když jsme je viděli přicházet, strhla se v našem pokoji hádka, jedna přes druhou jsme křičely: „Já chci toho, co měl tu modrou bundu! Toho nejvyššího chci já!“ Až mi konečně došlo, že stěny pokojů jsou velice tenké a že musí být slyšet vše, co říkáme, tak jsem zařvala: „Holky, ticho! Všechno je vedle slyšet.“ To už se ve dveřích objevil jeden z kluků a řekl: „No, to máš naprostou pravdu. Vedle je slyšet skoro všechno, tak prosím vás, holky, nemohly byste se uklidnit?“

Všechny jsme zrudly až za ušima, ale než ten kluk stačil odejít, Týna se ho zeptala: „Když už jsi tady, tak bys nám mohl říct, jak se jmenuješ.“ „No, já jsem Lukáš. A vy se jmenujete jak?“ Úkolu představit nás se ujala Terka. „Já jsem Terka a tohle jsou Týna, Linda, Vendy, Lucka, Sára a Klárka. A vás je taky víc, ne? Můžeš sem přivést i ostatní, abychom se jim mohly omluvit a poznat je?“ Lukáš chvíli váhal, co odpovědět, a pak řekl: „No, je nás sedm, tak jako vás. Ale nevím, jestli sem kluci budou chtít, lepší bude, když vy půjdete se mnou.“ Všechny jsme se zvedly a šly jsme do jejich pokoje. Tam se nám představili Vítek, Filip, Jirka, Kryštof, Milan a Matěj. Jen jsem tak letmo zjistila, že můžou být všichni tak o dva až čtyři roky starší než my.

Když jsme šli na oběd, Terka rozrazila dveře tak, že je napálila Lukášovi přímo do obličeje. A tak začal jejich vztah. Byli sice první, kdo spolu začali veřejně chodit, ale určitě nebyli poslední. Lucka

s Jirkou se lépe seznámili tak, že se v bazéně začali vzájemně topit. Není nad originální seznámení. Kryštof a Klára do sebe narazili na lyžích, a jak říká Klárka: „Jejich pohledy se spojily.“ Matěj a Sára si spolu začali normálně povídat. Za dvojčaty Týnou a Lindou přišli Filip s Milanem do vířivky. A já? Na mě Vítek asi zbyl.

Bylo to super, kluci u nás trávili večery a my u nich polední klidy. Povíдали jsme si, chodili jsme společně ven a všichni jsme byli šťastní. Naneštěstí má týden jen sedm dní, které utekly jako voda, a byl před námi poslední večer a diskotéka.

Holky se strašně těšily, ale mě to nějak nebralo. Tak jsem se oblékla, ukázala se tam a šla jsem na pokoj, kde byl klid a pohoda. Chvilí jsem sama seděla na posteli, ale za chvíli byly na chodbě slyšet kroky a tukaní na dveře: „Vendy, Vendy! Jsi tam? Tady Vítek. Můžu dovnitř?“ Protože jsem byla moc líná vstát a dojít otevřít dveře, jen jsem zavolala: „Jasně, pojď dál, jsem tu sama.“ „Proč jsi odešla? Stalo se něco?“ začal se mě Vítek vypyávat. „Ne, nic se nestalo, jen nemusím být v tý hlučný, lidmi přečpaný místnosti. Jestli tam chceš jít, tak běž, já tady zůstávám.“ „Já tam bez tebe nejdu, bylo by to na nic, ale v deset mají začít pouštět plouzáky, tak ten si se mnou zatancuješ, ne?“ Chvilí jsem s odpovědí váhala: „Víš, já tančit neumím, ale jestli ti to udělá radost, tak tam s tebou půjdu.“ „Děkuju!“ vykřikl Vítek. Pak mě pohladil a políbil na čelo.

Desátá hodina se blížila, děti mladší dvanácti let šly spát a my starší jsme mohli začít tančit na skoro prázdném parketu. Tančili jsme asi až do jedné do rána. To už tam s námi byli jen Terka s Lukášem a Filip s Týnou, ostatní ještě nespali, ale šli se projít, aby byli sami...

A od té doby jsme stále všichni spolu, stále pro nás platí, že sedm kluků a sedm holek je sedm párů...

Kateřina Veličková, 8. B
ZŠ Edvarda Beneše, Písek

Doputovala k nám Třídilka

Za devatero horami a devatero řekami, v jednom království jménem Jihočeský kraj, vyhlásil pan král... Tak nějak a zase jinak začínají pohádky v pěkné vázané knize doplněné CD nahrávkou. V hodinách prvouky si zpestřujeme kolektivní práci právě čtením z této knihy a musíme říci, že všech 14 pohádek je povedených a malým spisovatelům patří poděkování i od nás prvňáčků, kteří se teprve učíme číst a psát. Snad ve vyšším ročníku také něco vymyslíme a napíšeme.

Žáci 1. A ZŠ Kardašova Řečice s třídní učitelkou

V družině to žije

Ve školní družině ZŠ T. G. Masaryka v Písku paní vychovatelky pro děti připravily velice zajímavý nový projekt pod názvem Kreativita ve školní družině, který potrvá až do listopadu.

Ve výtvarné části si děti budou moci vyzkoušet sestavování obrázků z korálků, vytváření ozdob z fima, drátování jednoduchých tvarů a jejich zdobení barevnými prvky nebo tvorbou rytiny pomocí hřebíků. Především chlapcům se bude moc líbit práce s novými konstruktivními stavebnicemi, kde popustí uzdu své fantazii, a vytvořená díla si vzájemně prohlédnou na výstavce tvořivosti.

Ve sportovní oblasti si děti změří své síly v turnaji ve vybíjené, děvčata si vybojují Švihadlovou královnu nebo se zúčastní vycházky na netradiční sportování v přírodě.

Znalosti získané ve škole si děti ověří (letos již po čtvrté) ve vědomostní soutěži družstev A co mozeček?

První akcí se stala turistická vycházka ke „Smetáku“, spojená s návštěvou „lesní tělocvičny“. Děti byly velice příjemně překvapené, do jak krásného přírodního prostředí, s velkolepým výhledem na řeku Otavu, jsou cvičební prvky umístěny. Mnohdy byla potřeba velká pohybová zručnost k získání přidělených bodů. Některé úkony děti musely provádět dokonce na všech čtyřech. Pro legraci si někdo i zaštkal. V tichém, malebném a maličko strašidelném prostředí se všem líbilo.

Text a foto:
Vladimíra Votavová
ŠD ZŠ T. G. Masaryka, Písek

Zoo Ohrada, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, fax: 387 965 445, e-mail: info@zoo-ohrada.cz, www.zoohluboka.cz

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Jsem půvabný druh horské kozy. Jsem elegantní, plný energie a síly. A právě proto vzniklo rčení skáče jako kamzíček. Mám totiž dlouhé nohy úžasné pro prudký terén. Má srst je vysoká, hnědá a v zimě tmavě. Poznáte mne podle hrdeho postoje a hákovitých růžků, které oproti jelenům nikdy neztrácíme.

Mým domovem je putyka... ehm, promiňte, zase jsem si zaběkal. Mým domovem jsou pochopitelně především vysokohorské oblasti – Alpy, Tatry, Karpaty, ale můžete mne vidět i na Balkáně nebo v Turecku. No, a když nebudete chtít za mnou do zahraničí, zajďte do Jeseníků nebo Lužických hor, tam mne také potkáte. Není to ale moje přirozené prostředí, zde jsem byl uměle vysazen na začátku 20. století. Zato ta naše česká populace je ze všech nejzdravější.

V létě si pochutnávám na trávě, ale nepohrdnu ani bobovitými rostlinami. V zimě se spokojím se suchými bylinami, když je nejhůř, tak slupnu větvičky listnatých dřevin i letorosty jehličnanů.

Žijeme v tlupách, kluci a holky dohromady, ale máme období, kdy se rozdělíme a my muži – kozlové prostě musíme být sami. No nic, už mne volají. Tak se na mne přijďte podívat, těším se.

Váš KAMZÍK HORSKÝ

Se zvyšující se nadmořskou výškou se rychle zhoršují podmínky pro život – klesá teplota, ubývá kyslík a více prší a je zde i více UV záření. Navíc jsou tady prudké skalnaté svahy, suť a náhlé změny počasí, často silný vítr a v zimě mnoho sněhu. Jen málo druhů je schopno čelit takovým podmínkám.

Život vysoko v horách

Většina zvířat může žít v nejtvrdějších alpínských podmínkách jen v období krátkého léta. Větší býložravci a šelmy se na zimu stěhují do nižších horských poloh. Hlodavci většinou upadají do zimního spánku. Skromný počet druhů hmyzu se tvrdým podmínkám přizpůsobil například pomalým a dlouhým larválním vývojem, nebo má častěji tmavší zbarvení než jejich protějšky z nížin, aby je slunce rychleji zahřálo.

Orel skalní

Tito mohutní a silní ptáci s rozpětím křídel přes 2 m jsou opravdoví vládci oblohy. Jsou to dravci, kteří stojí na vrcholu potravní pyramidy a mají nezastupitelnou roli při utváření ekologické rovnováhy v horských a středně položených oblastech. V ČR dlouho nehnědíl, ale snad se tento stav změní s pomocí záchranného programu v Moravskoslezských Beskydech. Málodko ví, že orel skalní je silně vázán na místo svého narození a nerad mění místo svého hnízdění.

Kamzíček horský

Je dokonale přizpůsobený životu v horských oblastech, kde je jeho skutečný domov.

Má silné nohy, díky kterým výborně šplhá po skalách a skáče až 8 metrů daleko. Pohybu po strmých a kluzkých skalách mu napomáhají i kopytka s pevnými ostrými hranami, kterými se zachytí o sebemenší výstupku. Zespodu je kryje měkká rohovina, která snadno přilne k nerovnému povrchu jako guma.

Svišť horský

Tento horský hlodavec žije v norách, které vyhrabává končetinami se silnými drápy. Dokáže si poradit i s velkým kamenem, který ohlodává zuby. Nory jsou pro sviště velice důležité, protože se v nich ukrývají před nepřáteli, před sluncem, přechkávají v nich zimu a vychovávají v nich mláďata.

Na zimní spánek se začínají připravovat již koncem léta, a kdo si nevytvoří dostatečnou zásobu podkožního tuku, bude mít v zimě velké problémy.

ZOO KVÍZ

ROSOMÁK SIBIŘSKÝ – Znáš mě?

1) Jsem šelma:

- a) psovítá
- b) lasicovitá
- c) medvědovitá

2) V přírodě obývám:

- a) tajgu a lesotundru
- b) prales
- c) tundru

3) Žiji:

- a) v párech
- b) jako samotář
- c) ve skupině 10 jedinců

4) Moje hmotnost v dospělosti je:

- a) 7 – 10 kg
- b) 40 – 50 kg
- c) 22 – 35 kg

5) Do mého jídelníčku nepatří:

- a) listí
- b) mršiny
- c) drobní hlodavci

6) Na svém těle mám:

- a) třetí oko
- b) kožní řasu mezi prsty
- c) jedové výrůstky

7) V přírodě se mohu dožít až:

- a) 5 let
- b) 10 let
- c) 25 let

8) Říká se mi:

- a) jezevec západu
- b) medvěd východu
- c) hyena severu

Řešení: 1b, 2a, 3b, 4c, 5a, 6b, 7b, 8c

NOVINKY VE ZKRATCE

Kamzíci ve výběhu

V pondělí 17. 2. mohli kamzíci poprvé prozkoumávat svůj nový výběh. Jsou u nás v zoo již pár měsíců, ale zatím jste je mohli vidět jen na dvorečku u stáje. Přišly k nám totiž dvě dvojice kamzíků z různých zoo, a tak si na sebe potřebovaly trochu zvyknout. Franz a Josefína jsou loňská mláďata narozená a odchovaná v rakouském Alpenzoo Innsbruck – Tirol. Heidi a Sisi se narodily v rakouském Wildpark Altenfelden. Heidi je z celé skupiny nejstarší a automaticky se stala vedoucí kamzíci v našem mini stádečku.

Gamba má mládě a tamariní se opičí

V úterý 25. 2. se samice kočkodana husarského – Gambě narodilo mládě. Je to již zasloužilá několikanásobná matka, takže si se vším věděla hned rady. Výborně zvládá ochránit mládě i před ostatními členy skupiny. Hlavně ostatní samice loutí, aby si malého mohly taky pochovat.

Dvojičata se narodila tamarinům pinčím v Koati. Samec je vzorný táta, mláďata nosí celý den na zádech a mámě je „půjčuje“ jen na krmení.

Pelikáni vítají jaro

Letošní teplé počasí už 6. 3. dovolilo, aby se pelikáni mohli vrátit do svého výběhu o něco dříve, než tomu tak bylo v loňských letech. Vodu a sluníčko si užívají plnými doušky a určitě se také moc těší, až se na ně přijde podívat. Kdybyste náhodou potkali pelikána na cestě, nelekejte se. Občas se takhle vypraví na obchůzku a zase se sám vrací.

A další mláďata

Od začátku roku se narodilo už 10 kůzlat zakrslých koz a 9 jehňátek ouessantských ovcí, ale také jeden klokánek králikovitý a vylhla se mláďata kakariky žlutočelého a želvy zelenavé.

Čistý bazén u Olivera

Tři dny trvala výměna vody a jarní čištění vodního příkopu u tygra Olivera. Bazén má hloubku 3 metry a je 6 a půl metru široký.

Sysli se probudili

V průběhu března se probudili ze zimního spánku sysli, snad trochu dříve, než jak se píše v odborných knihách. Prostě přírodě neporučíte – zima byla mírná a jaro začalo krásně...

Zvířata cestují

V polovině března odcestovala naše samička supa mrchožravého do Španělska za ženichem.

Pracovníci španělské Zoo Jerez nám za něj přivezli mladého teprve ročního samce Marca. Za ním se sem hned počátkem dubna přistěhovala mladá samička ze Zoo Praha. Tím jsme my i španělská zoo získali perspektivní nepříbuzné páry. Ten náš je zatím příliš mladý na rozmnožování, na to si budou supi muset ještě alespoň čtyři roky počkat. Existuje ale naděje, že se jednou jejich potomci budou moci vrátit do volné přírody jižní Evropy, protože jsou součástí evropského záchranného chovu.

26. března jsme přivezli skupinu šesti svišťů horských. Jeden samec a 5 svišťů samic tak doplnili kamzíky a orly skalní v naší nové expozici horské fauny. Sháněli jsme je dlouho, ale nakonec nám je nabídla francouzská zoo Parc Animalier D'Auvergne. Dojeli jsme si pro ně, ale „jen“ do německého Hannoveru, kam francouzští kolegové jeli pro žirafu, a proto nám sviště mohli kousek popovést, a zkrátit nám tak cestu. Po dlouhé cestě byli svišti rovnou vypuštěni do svého výběhu, kde se rychle zabydleli. Ne všechno ale asi bylo podle jejich představ, protože se hned pustili do přestavby a hlavně do hloubení nor. Pokud je nevidíte při hrabání, nevzdávejte to a pořádně si expozici prohlédněte! I svišti se umí výborně schovávat!

P.S.: Pokud uvidíte holého sviště, nelekejte se. Tihle Francouzi neměli prý ideální podmínky pro zimování, a to se projevilo na kvalitě jejich srsti.

ŠKOLNÍ VÝPRAVY DO ZOO

Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej

Zpestřete si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

Tajemství sovy Hedviky

Poutavé povídání o velmi pestré skupině zvířat, která se tak důvtipně přizpůsobila svému životnímu prostředí. Studenti se seznámí s nevědní originalitou a nápaditostí, se kterou ptáci vyřešili život ve vzduchu nebo získávání potravy. S pracovními listy a přírodninami nám to půjde samo.

Program je určen pro 2. stupeň ZŠ a SŠ

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na www.zoohluboka.cz. Pro objednání programů můžete využít elektronický formulář nebo kontaktovat naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 387 00 22 12.

KALENDÁŘ AKCÍ 2014

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se. ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA! V případě nepříznivého počasí může být akce zrušena, nebo přesunuta na jiný termín. Informace o akcích na tel.: 387 002 211, 724 113 797 nebo 724 846 142.

KVĚTEN

1. 5. MAY DAY

26. – 30. 5. Dětské divadelní dny

ČERVEN

2. – 6. 6. Dětské divadelní dny

21. 6. Zábavný den v zoo se ZPMV ČR

a dalšími partnery

ČERVENEC - SRPEN

Večerní komentované prohlídky

termíny Č: 1., 4., 8., 11., 15., 18., 22., 25., 29.

termíny S: 1., 5., 8., 12., 15., 19., 22., 26., 29.

Doufáme, že u nás vyrostou do krásy!

3. dubna v osm hodin večer dorazil na pražské letiště dlouho očekávaný náklad. Zoo Moskva nám poslala samce rosomáka. Dva roky starý Vasil, který se narodil v chovném centru moskevské zoo ve Volkolamsku, je nápadníkem naší stejně mladé Nalky, která k nám přicestovala už loni z Cotswold Wildlife Park ve Velké Británii. Pár byl sestaven na doporučení koordinátora evropského programu pro chov rosomáků ze Švédska. Oba naši rosomáci se zatím seznamují přes mříž svých kotců.

Na konci března se z výběhu džejevanů odstěhoval sameček Armin. I v přírodě totiž žijí samci těchto gazel po většinu roku samostatně a ke stádům samic se připojují jen v době páření, které připadá na několik málo zimních týdnů až měsíců. V té době si pak samci vytvářejí malé harémy samic, které před ostatními ochraňují a snaží se s nimi zplodit své potomky. Armin ale necestoval nikam daleko, jen na druhý konec naší zoo do afrického výběhu ke gazele dama, se kterou si i přes velký rozdíl ve velikosti výborně rozumí. Jak doporučil koordinátor chovu v Evropské asociaci zoologických zahrad a akvárií ze Zoo Karlsruhe, aby bylo dosaženo úspěchu, samci džejevanů se se svými samicemi po většinu roku nesmí, stejně jako v přírodě, ani vidět.